

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

nr. RvVb/A/1617/0004 van 6 september 2016
in de zaak 1314/0372/SA/3/0326

In zake:

1. de heer **André LAURIJSSEN**
2. de heer **Eric VAN DIJK**

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Ilse CUYPERS
kantoor houdende te 2018 Antwerpen, Mechelsesteenweg 64
waar woonplaats wordt gekozen

verzoekende partijen

tegen:

de deputatie van de provincieraad van **ANTWERPEN**

verwerende partij

*Tussenkomen
de partij:*

mevrouw **Tine GRIELEN**

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Jan SURMONT
kantoor houdende te 2300 Turnhout, de Merodelei 112
waar woonplaats wordt gekozen

I. VOORWERP VAN DE VORDERING

De verzoekende partijen vorderen met een aangetekende brief van 12 februari 2014 de schorsing van de tenuitvoerlegging en de vernietiging van de beslissing van de deputatie van de provincieraad van Antwerpen van 12 december 2013.

De deputatie heeft het administratief beroep van de verzoekende partijen tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de stad Hoogstraten van 12 juli 2010 niet ingewilligd. De deputatie heeft aan de tussenkomen partij een stedenbouwkundige vergunning verleend voor het bouwen van een varkensstal.

De bestreden beslissing heeft betrekking op het perceel gelegen te 2320 Hoogstraten, Boskantweg en met als kadastrale omschrijving afdeling 3, sectie B, nummer 482K.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

1.

Met een arrest van 1 juli 2014 (nr. S/2014/0104) heeft de Raad de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing verworpen en werd de behandeling van de vordering

tot vernietiging toegewezen aan de vierde kamer. Vermeld arrest werd aan de partijen betekend met een aangetekende brief van 14 juli 2014.

De verzoekende partijen hebben met een aangetekende brief van 17 juli 2014 tijdig een verzoek tot voortzetting ingediend overeenkomstig artikel 4.8.19, tweede lid VCRO.

2.

De verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en heeft een afschrift van het administratief dossier neergelegd. De verzoekende partijen hebben een wederantwoordnota ingediend. De tussenkomende partij heeft een schriftelijke uiteenzetting ingediend.

Met een beschikking van 21 april 2016 werd behandeling van de vordering tot vernietiging doorverwezen naar de derde kamer.

De partijen zijn opgeroepen voor de openbare zitting van 10 mei 2016, waar de vordering tot vernietiging werd behandeld.

Kamervoorzitter Filip VAN ACKER heeft verslag uitgebracht.

De verzoekende partijen, en de verwerende en tussenkomende partij zijn schriftelijk verschenen.

Titel IV, hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen en het besluit van de Vlaamse regering van 13 juli 2012 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen (Procedurebesluit) zijn toegepast.

III. TUSSENKOMST

Mevrouw Tine GRIELENs verzoekt met een aangetekende brief van 7 april 2014 om in het geding te mogen tussenkomen. De voorzitter van de derde kamer heeft met een beschikking van 8 april 2014 de tussenkomende partij toegelaten om in de debatten tussen te komen. Uit het dossier blijkt dat het verzoek tot tussenkomst tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

IV. FEITEN

1.

Op 31 maart 2010 (datum van het ontvangstbewijs) dient de tussenkomende partij bij het college van burgemeester en schepenen van de stad Hoogstraten een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor *“de nieuwbouw van een vleesvarkensstal”*. Het betreft het bouwen van een varkensstal, het aanleggen van wegverharding en een weegbrug voor een nieuw bedrijf. De weegbrug werd uit de door de minister van leefmilieu verleende milieuvergunning van 21 november 2010 geschrapt.

Het perceel is volgens de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 30 september 1977 vastgestelde gewestplan ‘Turnhout’ gelegen in agrarisch gebied. Het perceel is niet gelegen binnen een gebied waarvoor een goedgekeurd bijzonder plan van aanleg of ruimtelijk uitvoeringsplan geldt, noch binnen de omschrijving van een behoorlijk vergunde, niet vervallen verkaveling.

Naar aanleiding van het openbaar onderzoek, georganiseerd van 20 april 2010 tot en met 20 mei 2010, worden tien bezwaarschriften, onder andere uitgaande van de huidige verzoekende partijen, ingediend.

De Vlaamse Milieumaatschappij brengt op 28 april 2010 een gunstig advies uit.

Het departement Landbouw en Visserij, afdeling Duurzame Landbouwwontwikkeling, brengt op 7 mei 2010 een principieel ongunstig advies uit en merkt hierbij op dat slechts een gunstig advies kan gegeven worden wanneer een aantal voorwaarden worden vervuld:

“ ...

De aanvraag betreft de oprichting van een nieuw varkensbedrijf te Boskantweg ZN, afd. 3, sectie B nr. 482K in Hoogstraten. Het bouwperceel, is gelegen in agrarisch gebied met glastuinbouwbedrijven en een varkensbedrijf in de nabije omgeving,

De aanvraagster, Tinne Grielens (29j) is getrouwd met Benny Verheven (31j) en deze baat een varkensbedrijf uit te Boskantweg 13 op een perceel van 3 ha. De aanvraagster is zelfstandig helpster op dit varkensbedrijf en beschikt dus over voldoende relevante ervaring. Ze volgde een A2-landbouwopleiding,

Het bedrijf telt 1050 zeugen en 4000 vleesvarkens. Op dit moment is de milieuvergunning in aanvraag voor de uitbreiding van het varkensbedrijf naar 1300 zeugen en 10.000 vleesvarkens. Indien deze uitbreiding gerealiseerd wordt, is er op het huidige bedrijf geen ruimte meer om de nieuwe varkensstal op te richten. In 2002 werd eveneens het landbouwbedrijf te Boskant 15 op een perceel van 1 ha aangekocht.

Het bouwperceel heeft een oppervlakte van ongeveer 2,2 ha en is in eigendom van de aanvraagster en haar man. Het is op 200-300m van het huidige varkensbedrijf gelegen. De aanvraag betreft het bouwen van een vleesvarkensstal, een weegbrug, verhardingen, voedersilo's en een hemelwaterput. De biggen zullen aangekocht worden van het varkensbedrijf van haar man of eventueel van een ander bedrijf.

De afdeling Duurzame Landbouwwontwikkeling verstrekt voor dit dossier een ongunstig advies aangezien niet werd voldaan aan de voorwaarden die gesteld worden voor nieuwe inplantingen. Voor de voorliggende aanvraag kan wel een gunstig advies gegeven worden indien wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

*-De aanvraagster is landbouwster in hoofdberoep op het moment van de aanvraag
-De aanvraagster heeft voldoende NER,s aangekocht op het moment van de aanvraag
-De aanvraagster heeft zich in orde gesteld met een mestbanknummer en landbouwnummer.”*

“ ...

Op 21 november 2010 willigt de Vlaamse minister bevoegd voor het Leefmilieu het administratief beroep van de verzoekende partijen tegen de op 22 april 2010 verleende milieuvergunning gedeeltelijk in, met dien verstande dat de milieuvergunning wordt verleend mits het opleggen van de bijzondere voorwaarde dat een biologisch luchtwassysteem dient voorzien te worden. De verzoekende partijen hebben tegen de beslissing van 21 november 2010 geen jurisdictioneel beroep ingesteld bij de Raad van State.

De gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaar brengt op 25 juni 2010 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

Het college van burgemeester en schepenen van de stad Hoogstraten verleent op 12 juli 2010 een stedenbouwkundige vergunning aan de tussenkomenende partij.

Tegen deze beslissing tekenen de verzoekende partijen, op 6 augustus 2010 administratief beroep aan bij de verwerende partij.

De verwerende partij beslist op 23 september 2010 om het beroep niet in te willigen en de stedenbouwkundige vergunning te verlenen.

Op 17 november 2010 stellen de verzoekende partijen tegen deze beslissing een vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging en tot vernietiging in. Deze zaak is bij de Raad gekend onder het rolnummer 1011/0270/SA/3/0237.

Het beroep van de tweede verzoekende partij wordt met een arrest van 19 oktober 2011 (nr. A/4.8.18/2011/0078) onontvankelijk verklaard. Het beroep van de eerste verzoekende partij wordt onontvankelijk bevonden. De Raad schorst met een arrest van 28 maart 2012 (nr. S/2012/0060) de tenuitvoerlegging van de beslissing van 23 september 2010 en vernietigt deze beslissing vervolgens met een arrest van 24 september 2013 (nr. A/2013/0554).

2.

De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar adviseert in zijn verslag van 5 december 2013 om het administratief beroep van de verzoekende partijen niet in te willigen en een stedenbouwkundige vergunning te verlenen.

De verwerende partij beslist op 12 december 2013 om het beroep niet in te willigen en een stedenbouwkundige vergunning te verlenen. De verwerende partij motiveert haar beslissing als volgt:

“ ...

11. Beoordeling

Volgens het vastgestelde gewestplan van Turnhout (goedgekeurd bij KB van 30 september 1977) situeert de aanvraag zich in agrarisch gebied.

...

De aanvraag betreft de exploitatie van een nieuw vleesvarkensbedrijf. Dit is een zuivere agrarische functie en is principieel in overeenstemming met deze planologische bestemming van het gewestplan.

MER-screening :

Voor de gevraagde exploitatie werd door de deputatie op 22/04/2010 een milieuvergunning verleend door de deputatie. In het kader van deze milieuvergunning werden de hinderaspecten besproken en beoordeeld.

De aanvraag heeft betrekking op een activiteit die voorkomt op de lijst van bijlage 2 bij de richtlijn 2011/92/EU betreffende de milieueffectenbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten.

De aanvraag valt onder het toepassingsgebied van de omzendbrief LNE 2011/1 – milieueffecten- beoordeling en vergunningverlening voor bepaalde projecten ten gevolge van het arrest van het Hof van Justitie van 24 maart 2011 (C-435/09, Europese Commissie

tegen België) van 22 juli 2011 (BS 31 augustus 2011). De aanvraag ressorteert onder bijlage II van het MER-besluit.

De aanvraag werd getoetst aan de criteria van bijlage 2 van het Decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid (DABM).

De inrichting is gelegen op voldoende ruime afstand van vogel- of habitatrichtlijngebied of een ander kwetsbaar gebied. De aangevraagde activiteiten zijn van die aard dat voor het project geen aanzienlijke milieugevolgen te verwachten zijn.

Gelet op het bovenstaande alsook de inhoud van de milieuvergunning kan gesteld worden dat het project niet MER-plichting is.

Onder meer de volgende maatregelen worden voorzien om de mogelijke hinder naar de omgeving toe tot een aanvaardbaar niveau te beperken:

- Het beheer en het afvoeren van mest zal gebeuren overeenkomstig het meststoffendecreet.
- Er wordt gebruik gemaakt van een ammoniakemissiearme stalsysteem. De nieuwe stal wordt uitgerust met een luchtwassysteem ter bestrijding van de ammoniak uitstoot en de geurhinder. Hierdoor wordt ook een hoge stofreductie bereikt.
- De volledige stal staat in onderdruk zodat de geur- en ammoniakemissies enkel kunnen gebeuren door de geleide uitlaat.
- Er wordt gebruik gemaakt van een volroosterstal, waardoor er minder bevuilding ontstaat zodat ook de geur beperkt wordt.
- Alle mest wordt opgeslagen in een mestkelder onder de stal. Er is een opslagcapaciteit van 6 maanden.
- Kadavers worden bewaard in kadavertonnen of in een krengeplaats, makkelijk herkenbaar en bereikbaar voor de ophaalwagen van Rendac.
- Droogvoeder, dat aanleiding kan geven tot stofhinder, wordt opgeslagen in silo's of in verpakte vorm. Tijdens het vullen van de silo's is er altijd een stofzak voorzien aan de ontluuchtingsbuis zodat stofproductie beperkt wordt.
- Bevuilde oppervlakken worden dezelfde dag nog gereinigd.
- Het aantal ventilatoren is beperkt wegens de toepassing van centrale afzuiging. Het zijn axiaalventilatoren die een licht zoemend geluid produceren dat als niet storende ervaren wordt in agrarisch gebied.
- De varkens worden ad libitum gevoederd zodat deze minder lawaai maken. De stallen blijven steeds afgesloten, enkel ramen en deuren gaan open in functie van de verluchting.
- Wat betreft het vrachtverkeer zijn er op jaarbasis 228 vervoersbewegingen te verwachten, wat neerkomt op ongeveer één transport per dag. Dit aantal is aanvaardbaar in deze omgeving. De aanvrager heeft zich ook akkoord verklaard om alle transporten, behalve het laden van varkens, tijdens de kantooruren te laten plaatsvinden. Het laden van varkens voor transport naar het slachthuis gebeurt 's nachts maar vindt slechts maximaal 36 keer per jaar plaats.

De aanvraag betreft de bouw van een varkensstal voor 2988 varkens op een nieuw perceel, op ca. 200m van het bestaande landbouwersbedrijf.

Volgens het aanvraagdossier was voor het huidige bestaande varkensbedrijf (Boskantweg nr. 13) een MER-studie lopende voor een aanzienlijke uitbreiding van dit bedrijf. De MER werd intussen conform verklaard en een aanvraag voor deze uitbreiding zal eerstdaags ingediend worden, aldus de aanvrager. Om van dit varkensbedrijf een gesloten varkensbedrijf te maken zijn er echter nog bijkomende vleesvarkensplaatsen noodzakelijk. Om deze reden wordt met voorliggende aanvraag een nieuw vleesvarkensbedrijf opgericht.

De afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling heeft op 7 mei 2010 geoordeeld dat er onvoldoende werd aangetoond dat het hier effectief om een nieuwe landbouwbedrijfszetel gaat. De aanvraagster toonde destijds niet aan dat zij landbouwster in hoofdberoep is en voldoende NER's had aangekocht, noch had zij zich in orde gesteld met een mestbanknummer en landbouwnummer. De stad Hoogstraten legde deze zaken op als voorwaarden bij de vergunning, doch dit dient bij de initiële aanvraag reeds aanwezig te zijn om een passende beoordeling te kunnen maken.

Heden brengt de aanvraagster de nodige gegevens bij die aantonen dat zij nu effectief landbouwer in hoofdberoep is (uittreksel Acerta). Ook heeft zij een vennootschap opgericht, namelijk de BVBA JBT Agribo. Deze vennootschap is voor de volle 100% eigendom van de aanvrager en zij is de enige zaakvoerder. Verder toont zij aan over de nodige NER's te beschikken alsook over een mestbanknummer en landbouwnummer. De afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling stelt in haar advies dat er een gunstig advies kan verleend worden wanneer aan voormelde voorwaarden wordt voldaan, wat nu het geval is.

Watertoets:

...

De aanvraag dient getoetst op de verenigbaarheid met de goede ruimtelijke ordening. de overeenstemming met de goede ruimtelijke ordening wordt beoordeeld aan de hand van aandachtspunten en criteria die betrekking hebben op de functionele inpasbaarheid, de mobiliteitsimpact, de schaal, het ruimtegebruik en de bouwdichtheid, visueel-vormelijke elementen, cultuurhistorische aspecten en het bodemreliëf, en op hinderaspecten, gezondheid, gebruiksgenot en veiligheid in het algemeen. Het aangevraagde werd met inachtneming van al deze aspecten onderzocht. Hierna wordt dieper ingegaan op de voor de aanvraag noodzakelijke of relevante elementen.

Bij de beoordeling van het aangevraagde is rekening gehouden met de in de omgeving bestaande toestand.

De omgeving van de aanvraag betreft een reeds door verschillende (landbouw)gebouwen aangetaste landelijke omgeving, waar de agrarische activiteiten van landbouwbedrijven alsook serres overheersen. Tevens komen er een aantal (zonevreemde) woningen voor. Zo bevinden er zich recht tegenover de aanvraag een drietal woningen. Gelet op de aanwezigheid van deze woningen dient nagegaan te worden of het gevraagde varkensbedrijf geen onaanvaardbare hinder creëert voor de residentiële bebouwing in de onmiddellijke omgeving.

Tot op heden was het nog steeds niet duidelijk dat het hier gaat om een nieuw varkensbedrijf, dan wel een uitbreiding van het bestaande varkensbedrijf, op slechts een 200-tal m van het gevraagde. Er dient geoordeeld te worden dat in dat geval eerst gebruik dient gemaakt te worden van de bestaande landbouwterreinen om de uitbreiding te realiseren zodat deze een fysiek geheel vormt met het bestaande bedrijf. Nu blijkt dat dit nieuwe bedrijf aangevraagd wordt door een landbouwer in hoofdberoep en deze voldoet aan alle voorwaarden van het departement Landbouwontwikkeling, kan gesteld worden dat dit bedrijf als onafhankelijk beschouwd kan worden van het gevraagde. Uit het aantal varkens en de omvang van de bedrijfsgebouwen blijkt dat het hier wel degelijk om een volwaardig en leefbaar bedrijf zal gaan.

De groene inbuffering rondom rond het gebouw helpt de nieuwe exploitatie zich nog meer in het landschap te integreren. Verder zijn de materialen van de stal van die aard dat ze algemeen aanvaard worden in agrarisch gebied: prefab betonplaten met het uitzicht van rood metselwerk voor de gevels en zwartkleurige golfplaten dakbedekking.

Het gebouw sluit qua schaal aan op de landbouwconstructies in de omgeving en is niet van die grootte orde dat het vreemd is aan landbouwgebied. Het landschap wordt niet verder geschaad daar het gevraagde gebouw een cluster vormt met de woningen aan de overzijde, die de openheid van de omgeving reeds aangetast hebben.

Wat betreft de transporten die noodzakelijk zijn voor de bedrijfsvoering wordt hiervoor reeds vermeld dat deze eigen zijn aan de exploitatie, dat zij zich beperkten tot gemiddeld één per dag en dat zij veelal overdag en tijdens de kantooruren plaats vinden, waardoor kan geoordeeld worden dat hiermee geen abnormale hinder voor de omgeving gepaard zal gaan. De wegenis waaraan het bedrijf gelegen is, is typerend voor een agrarisch gebied en perfect in staat om de mate van vrachtvervoer dat bij deze exploitatie hoort, aan te kunnen. Gelet op de ligging in een doodlopende straat zal de verkeersdruk hier altijd laag zijn, enkel plaatselijke bewoners en het vrachtverkeer voor het varkensbedrijf zullen langs daar passeren. Deze doodlopende straat komt na 200m reeds uit op een grote weg. Bijkomend dient opgemerkt te worden dat de voorziene weegbrug niet zal uitgevoerd worden aangezien deze geschrapt werd in de milieuvergunning. Omwille van dit feit zal de weegbrug ook uit de stedenbouwkundige vergunning geschrapt worden.

Er dient benadrukt te worden dat een varkenskweekbedrijf in agrarisch gebied daar zone-eigen is. uit de voorgaande MER-screening blijkt tevens dat alle maatregelen genomen zullen worden om de hinder inzake geur-, stof- en geluidshinder voor omwonende tot een minimum te beperken.

Algemene conclusie

De aanvraag is in overeenstemming met de planologische bestemming van het gewestplan. Er dient te worden voldaan aan de voorwaarden opgelegd in het besluit van 12 juli 2010 van het college van burgemeester en schepenen met schrapping van voorwaarde 10°. De adviezen van de VMM en de brandweer van Hoogstraten dienen strikt nageleefd te worden.

De aanvraag kan uit het oogpunt van de goede ruimtelijke ordening worden aanvaard. De weegbrug wordt uit de vergunning geschrapt.

...

Dit is de bestreden beslissing.

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

A. Ontvankelijkheid wat betreft de tijdigheid van het beroep

Uit het dossier blijkt dat de vordering tijdig is ingesteld. Er worden op dit punt geen excepties opgeworpen.

B. Ontvankelijkheid wat betreft het belang van de verzoekende partijen

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partijen zetten hun belang als volgt uiteen:

“ ...

De heer A. Laurijssen woont recht tegenover de geplande stal. De heer E. Van Dijk woont er schuin tegenover. Bij realisatie van het project zou de afstand van de gevel van de stal tot aan de gevel van het huis van de heer E. Van Dijk 50 à 60 meter bedragen. De afstand tot aan de gevel van het huis van de heer A. Laurijssen zou slechts 40 meter bedragen. De afstand tussen de perceelsgrenzen bedraagt amper ongeveer 8 meter.

De stal zelf heeft een nokhoogte van 9,4 meter, een breedte van 42,6 meter aan de straatkant en een lengte van 65,70 meter. De visuele impact van een dergelijk groot gebouw op de onmiddellijke omgeving spreekt voor zich. In dit geval bevindt de geplande stal zich bovendien recht in het vooralsnog ongeschonden gezichtsveld van de heer A. Laurijssen en van de heer E. Van Dijk.

Boven op de ernstige visuele hinder, dreigt ook ernstige mobiliteitshinder, verkeersonveiligheid, geurhinder,... ingevolge de exploitatie van het ‘nieuwe’ varkensbedrijf van dergelijke omvang op de geplande locatie aan een doodlopende, te smalle straat. Al deze aspecten die tevens het belang van de heer A. Laurijssen en van de heer E. Van Dijk bij deze procedure illustreren, worden uitvoerig toegelicht bij de behandeling van de middelen en van het moeilijk te herstellen ernstig nadeel in dit verzoekschrift. Deze verdere toelichting geldt hier als hernomen.

...”

2.

De tussenkomen partij betwist als volgt het belang van de verzoekende partijen:

“ ...

Uit de afbeelding op p. 5 van het enig verzoekschrift blijkt dat de Heer VAN DIJK slechts een potentieel onrechtstreeks en zijdelings zicht kan hebben op de vergunde inrichting.

Zijn woning ligt immers verderop in de Boskantweg.

Waar verzoekende partijen spreken over de beweerde visuele impact van de varkensstal zou zulks enkel kunnen gelden voor de Heer LAURIJSSEN wiens woning immers recht tegenover de varkensstal gelegen is.

Verder zij er op gewezen dat de onmiddellijke omgeving allerm minst gekenmerkt wordt door een vrij open landelijk landschap.

Op p. 8 van de bestreden beslissing wordt immers tot het volstrekt tegenovergestelde besloten:...

Waar zij stellen dat de varkensstal recht in hun vooralsnog ongeschonden gezichtsveld (quod non- cfr. Infra) zou liggen, zij opgemerkt dat er niet zoiets bestaat als een subjectief recht op rust, stilte en een ongestoord gestrekt uitzicht op grond waarvan zij van een belang

zouden doen blijken. Dit is a fortiori het geval voor de inplanting van agrarische constructies in agrarisch gebied.

Waar verzoekende partijen het halen dat het in casu een vrij open landschap zou betreffen, is een raadsel.

Bijkomend zij in herinnering gebracht dat moeilijk te herstellen ernstig nadeel, zoals vervat in artikel 4.8.18, §2, eerste lid VCRO, niet, minstens niet zonder meer, gelijkgeschakeld kan worden met de in artikel 4.8.11, §1, eerste lid, 3° VCRO bedoelde ‘rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen’ die de verzoekende partijen kunnen ondervinden ingevolge een vergunningsbeslissing en die de verzoekende partijen desgevallend het rechtens vereiste belang bij de procedure verschaft. (zie o.a. RvVb 11 maart 2014, nr. S/2014/0035)

Waar de Heren LAURIJSEN en VAN DIJK menen ermee te kunnen volstaan te verwijzen naar hun uiteenzetting onder de titel ‘moeilijk te herstellen ernstig nadeel’, welke “als [hier] hernomen” zou moeten beschouwd, faalt dit dan ook wegens een verkeerde rechtsopvatting.

Tenslotte moeten vraagtekens worden geplaatst bij hetgeen verzoekende partijen menen te kunnen afleiden uit de eerdere arresten van Uw Raad inzake de vorige stedenbouwkundige vergunning van de tot tussenkomst verzoekende partij.

De overwegingen in deze arresten zijn immers niet zonder meer over te hevelen naar het belang van de Heer VAN DIJK welke immers helemaal geen procespartij was in deze procedure.

Zo betreft het in casu een nieuwe vergunningsbeslissing met een andere motivering, waarbij het verslag van de provinciaal stedenbouwkundig ambtenaar werd gevolgd.

Tevens moet de nadruk worden gelegd op het feit dat de kwestieuze varkensstal inmiddels volledig is opgetrokken en onder dak staat. (cfr. infra)

*Waar de verzoekende partijen aldus spreken over “dreigende” hinderlijke gevolgen moeten bijgevolg de nodige nuances worden aangebracht.
...”*

3.

De verzoekende partijen overwegen als volgt in hun wederantwoordnota:

“ ...

Voorwaarde is derhalve dat de beroeper(s) rechtstreekse of onrechtsreekse hinder of nadelen kan(kunnen) ondervinden en dat de aard en en omvang daarvan alsook het causaal verband met de bestreden vergunningsbeslissing voldoende concreet worden aangetoond.

Deze voorwaarde is vervuld, zowel in hoofde van de heer A. Laurijssen als de heer E. Van Dijk, welke mening klaarblijkelijk ook de deputatie is toegedaan aangezien zij ter zake geen argumentatie ontwikkelt.

Dat de voorwaarde ook in hoofde van de heer E. Van Dijk vervuld is, kan worden afgeleid uit de uitgebreide fotoreportage in het stukkenbundel, waarbij een aantal foto's genomen

zijn van op het perceel van de heer E. Van Dijk. Zoals de Raad uitdrukkelijk bevestigde in het schorsingsarrest van 28 maart 2014 toont deze fotoreportage op een afdoende en concrete manier de rechtstreekse of onrechtstreekse hinder en nadelen voor de omgeving ingevolge de inplanting op die locatie van een stal met dergelijke omvang aan. De foto's illustreren het (toenmalige) lokale open karakter van het landschap, in het bijzonder in het rechtstreeks gezichtsveld van zowel de heer A. Laurijssen als de heer E. Van Dijk, de werkelijke impact van de stal op de (ruimere) omgeving en de hinderlijke en nadelige gevolgen ervan, ook voor de woning van de heer E. Van Dijk.

...

De vergelijking met/verwijzing naar andere landbouwbedrijven in de agrarische omgeving gaat niet op aangezien geen van deze stallen dezelfde omvang (hoogte) hebben en zij evenmin recht tegenover residentiële woningen werden opgericht.

Mevrouw T. Grielens stelt dat de heer E. Van Dijk (slechts) 'potentieel onrechtstreeks en zijdelings zicht kan hebben op de vergunde stal'. Hoewel zij de ernst van de hinder en nadelen voor de heer E. Van Dijk ingevolge de inplanting, de in gebruikname en de exploitatie van de stal op die locatie betwist, heeft mevrouw T. Grielens aldus tegelijk minstens het bestaan van potentiële visuele hinder door oprichting van de vergunde stal bevestigd.

Mevrouw T. Grielens kan voorts niet ontkennen dat de woning van de heer E. Van Dijk slechts enkele meters verder van de stal ligt dan de woning van de heer A. Laurijssen. De potentiële geur, stof- en geluidshinder zal voor hem derhalve eveneens aanzienlijk zijn, te meer daar de voedersilo's aan de voorkant naast de stal het dichtst bij de woning van de heer E. Van Dijk ingeplant worden, wat mevrouw T. Grielens niet ontkent.

Ook de dreigende verkeers- en mobiliteitshinder zijn quasi identiek voor de heer E. Van Dijk aangezien zijn woning langs dezelfde smalle weg ligt waarlangs het vrachtvervoer moet passeren.

..."

Beoordeling door de Raad

1.

Om als derde belanghebbenden bij de Raad een beroep te kunnen instellen, vereist artikel 4.8.11, §1, eerste lid, 3° VCRO in principe dat de verzoekende partijen, als natuurlijke personen of als rechtspersoon, rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen kunnen ondervinden ingevolge de bestreden vergunningsbeslissing. Artikel 4.8.11, §1, eerste lid, 3° VCRO vereist derhalve niet dat het bestaan van deze hinder of nadelen absoluut zeker is.

Wel zullen de verzoekende partijen het mogelijk bestaan van deze hinder of nadelen voldoende waarschijnlijk moeten maken, de aard en de omvang ervan voldoende concreet moeten omschrijven en tegelijk zullen de verzoekende partijen dienen aan te tonen dat er een rechtstreeks of onrechtstreeks causaal verband kan bestaan tussen de uitvoering of de realisatie van de vergunningsbeslissing en de hinder of nadelen die zij ondervinden of zullen ondervinden.

2.

De verzoekende partijen wonen respectievelijk recht tegenover en schuin tegenover het perceel waarop de aanvraag betrekking heeft. Zij verduidelijken op voldoende wijze dat zij visuele hinder, geur- en mobiliteitshinder kunnen ondervinden ingevolge de bestreden beslissing. Er valt evenmin te betwisten dat er een causaal verband kan bestaan met de realisatie van de bestreden beslissing.

3.

De door de verzoekende partijen opgesomde mogelijke hinder en nadelen zijn voldoende persoonlijk, direct en actueel. De verzoekende partijen beschikken dan ook over het rechtens vereiste belang in de zin van artikel 4.8.11, §1, eerste lid, 3° VCRO.

De exceptie van de tussenkommende partij wordt verworpen.

C. Ontvankelijkheid wat betreft de nota “omtrent nieuwe stukken” en het verzoek om een bijkomend standpunt in te nemen

Standpunt van de partijen

1.

Met een aangetekende brief van 19 mei 2015 leggen de verzoekende partijen een nota neer met betrekking tot “nieuwe stukken”. Volgens de verzoekende partijen heeft de tussenkommende partij op 12 december 2014 een aanvraag tot regularisatie ingediend voor het plaatsen van 2 bijkomende sleufsilos, een weeginstallatie en een doseerbak. De tussenkommende partij heeft volgens de verzoekende partijen de voorliggende vergunning, die bij de Raad wordt bestreden met het huidige beroep, niet conform uitgevoerd. Het college van burgemeester en schepenen van de stad Hoogstraten heeft op 2 maart 2015 de aanvraag goedgekeurd.

Volgens de verzoekende partijen is de vergunning van 2 maart 2015 relevant voor de voorliggende procedure omdat zij betrekking heeft op werken die het voorwerp zijn van de voorliggende bestreden vergunning. De nieuwe vergunning voorziet in de aanleg van:

- Twee bijkomende silos naast vier reeds vergunde silos;
- Een bijkomende weeginstallatie en doseerbak;
- Een verdubbeling van de oprit;
- Een groenscherm van slechts 3 meter in plaats van 6 meter in de voorliggende vergunning;
- Een verdrievoudiging van de tweede oprit

De nieuwe vergunning veroorzaakt volgens de verzoekende partijen bijkomende visuele hinder, mobiliteitshinder en stof- en geluidshinder. De nieuwe vergunning is relevant voor de voorliggende bestreden beslissing omdat zij, nog volgens de verzoekende partijen, deels betrekking heeft op hetzelfde voorwerp. De verzoekende partijen vragen dan ook om een standpunt in te nemen naar aanleiding van deze nieuwe stukken.

2.

De tussenkommende partij stelt dat de stedenbouwkundige vergunning van 2 maart 2015 een ander voorwerp heeft dan de voorliggende, middels de bestreden beslissing afgeleverde, vergunning. De tussenkommende partij ziet dan ook niet in wat de relevantie is voor de huidige procedure bij de Raad.

Bovendien, laat de tussenkommende partij weten dat de verzoekende partijen tegen de beslissing van 2 maart 2015 administratief beroep hebben aangetekend. Indien zij niet akkoord zouden zijn met de beslissing van de verwerende partij in graad van administratief beroep zullen zij een vernietigingsberoep bij de Raad kunnen instellen. De vergunning van 2 maart 2015 is echter niet relevant voor de voorliggende procedure.

Beoordeling door de Raad

De Raad stelt vast dat de stedenbouwkundige vergunning van 2 maart 2015 een ander voorwerp heeft dan de vergunning zoals verleend door de bestreden beslissing. De voorliggende bestreden beslissing vergunt immers de bouw van een varkensstal en het aanleggen van een oprit.

De stedenbouwkundige vergunning van 2 maart 2015 werd afgeleverd door het college van burgemeester en schepenen van de stad Hoogstraten en de verzoekende partijen hebben tegen deze beslissing kennelijk een administratief beroep ingesteld bij de verwerende partij zodat de beslissing van het college van burgemeester en schepenen niet definitief is. In zoverre hun administratief beroep bij de verwerende partij niet het verhoopte resultaat oplevert, staat het de verzoekende partijen vrij de tussen te komen beslissing van de verwerende partij aan te vechten bij de Raad.

De Raad is dan ook van oordeel dat er geen redenen zijn om de 'nieuwe' stukken te betrekken bij de beoordeling van de voorliggende vordering.

VI. ONDERZOEK VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partijen roepen in een eerste middel de schending in van artikel 19, derde lid van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen (Inrichtingsbesluit), van de artikelen 1.1.4, 4.3.1, §1, 1°, b), 4.3.1, §2, 1° en 2° en 4.7.21, §1 VCRO, van het artikel 3, 2°, a) 4) van het besluit van de Vlaamse regering van 28 mei 2004 betreffende de dossiersamenstelling van de aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning samen met de schending van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, van het redelijkheidsbeginsel, het evenredigheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel en van het gezag van gewijsde van het tussen gekomen schorsings- en vernietigingsarrest.

In hun eerste middelonderdeel roepen de verzoekende partijen de miskennis van het gezag van gewijsde van het eerdere schorsings- en vernietigingsarrest in, evenals de niet afdoende beoordeling van de visuele hinder. Zij overwegen als volgt:

“ ...

De eerste bestreden beslissing van de deputatie van 24 september 2010 werd door de Raad voor Vergunningsbetwistingen eerst geschorst en vervolgens vernietigd overeenkomstig respectievelijk artikel 4.8.3 iuncto artikel 4.8.18, § 2 VCRO en artikel 4.8.2 VCRO.

Overeenkomstig artikel 4.8.3 VCRO kan de Raad de tenuitvoerlegging van een beslissing schorsen worden wanneer zij vatbaar is voor vernietiging.

Overeenkomstig artikel 4.8.18 § 2 VCRO kan de schorsing enkel worden bevolen als de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen en als ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden.

Overeenkomstig artikel 4.8.2 VCRO vernietigt de Raad een beslissing wanneer deze onregelmatig is. Een beslissing is onregelmatig wanneer zij in strijd is met regelgeving, stedenbouwkundige voorschriften of beginselen van behoorlijk bestuur.

Schorsings- en vernietigingsarresten van de Raad voor Vergunningsbetwistingen zijn net zoals de schorsings- en vernietigingsarresten van de Raad van State bekleed met gezag van gewijsde.

Het gezag van gewijsde dat verbonden is aan de beslissingen van administratieve rechtscolleges is een algemeen rechtsbeginsel van administratief recht (Cass. (Ie k) AR C 08.0296.N, 6 februari 2009).

Het gezag van gewijsde waarmee de beslissing bekleed is, betekent dat de uitspraak als waarheid geldt en dat het door de administratieve rechter beslechte rechtspunt niet opnieuw in vraag kan worden gesteld. Het gezag van gewijsde betreft zowel het beschikkend gedeelte als de determinerende overwegingen van de uitspraak. In geval van vernietiging bepalen de onlosmakelijk met het beschikkend gedeelte verbonden motieven de beoordelingsruimte waarover het bestuur na vernietiging nog beschikt.

De nieuwe bestreden beslissing van de deputatie van 12 december 2013 miskent het gezag van gewijsde van het schorsingsarrest van 28 maart 2012 en van het vernietigingsarrest van 24 september 2013 en is daardoor op haar beurt opnieuw onregelmatig.

...

Bespreking van de miskenning van het gezag van gewijsde van het schorsings- en vernietigingsarrest – visuele hinder

Ondanks deze duidelijke benoeming van het gebrek in de motivering van de geschorste en vernietigde beslissing van de deputatie van 24 september 2010, heeft de deputatie thans opnieuw nagelaten bij de beoordeling van de verenigbaarheid van het aangevraagde met de goede ruimtelijke ordening afdoende en concreet rekening te houden met de in de omgeving bestaande toestand, in het bijzonder met de residentiële bebouwing van de heer A. Laurijssen en de heer E. Van Dijk.

De deputatie stelt weliswaar dat rekening werd gehouden met de in de omgeving bestaande toestand en dat dient nagegaan te worden of de gevraagde varkensstal geen onaanvaardbare hinder veroorzaakt voor de residentiële bebouwing aan de overkant, maar zij laat vervolgens opnieuw na de visuele impact van de aangevraagde 'megastal op de onmiddellijke omgeving en in het bijzonder op het rechtstreeks uitzicht van de heer A. Laurijssen en de heer E. Van Dijk, evenals andere mogelijke hinderaspecten, in haar beoordeling te betrekken.

De overweging dat "de omgeving van de aanvraag een landelijke omgeving betreft die reeds door verschillende (landbouw)gebouwen werd aangetast en waar agrarische activiteiten van landbouwbedrijven en serres overheersen" beschrijft enkel de ruimere omgeving, maar houdt geen concrete en zorgvuldige beoordeling in van de onmiddellijke omgeving en van de visuele impact van de aangevraagde stalling op het rechtstreeks uitzicht van de heer A. Laurijssen en de heer E. Van Dijk.

De overweging dat "het gebouw qua schaal aansluit bij de landbouwconstructies in de omgeving en niet van die orde grootte is dat het vreemd zou zijn aan landbouwgebied", maakt het uiteraard nog niet verenigbaar met de goede ruimtelijke ordening en in het bijzonder met de residentiële bebouwing in de onmiddellijke omgeving. Dergelijke

overweging ontmoet evenmin het argument van de dreigende visuele hinder. De manifest hinderlijke wanverhouding tussen de nokhoogte van de stal van 9,4 meter ten opzichte van de lage nokhoogte van de woningen aan de overkant van de straat, waarvan de direct tegenovergelegen woning van de heer A. Laurijssen zelfs slechts 3 meter hoog is, wordt niet, laat staan afdoende, betrokken in de beoordeling.

Voorts dient de bestreden beslissing de beoordeling van de verenigbaarheid uit te voeren tegen de achtergrond van de bestaande toestand, niet tegen de achtergrond van de toekomstige toestand na realisatie van het bestreden project. Door te overwegen dat "het landschap niet verder wordt geschaad daar het (nog niet gerealiseerde) gevraagde gebouw een cluster vormt met de (bestaande) woningen aan de overkant", houdt de bestreden beslissing onterecht rekening met een toekomstige situatie, wat een schending inhoudt van art. 4.3.1, §1, 1° lid, b) VCRO.

De bestreden beslissing kan bezwaarlijk rechtsgeldig gemotiveerd worden onder verwijzing naar een toekomstige situatie waarvan de realisatie net het voorwerp vormt van huidig verzoekschrift.

De overweging dat "de woningen aan de overzijde de openheid reeds aangetast hebben" lijkt opnieuw eerder kritiek op het feit dat de heer A. Laurijssen en de heer E. Van Dijk administratief beroep hebben aangetekend tegen de vergunningsbeslissing van het college dan een zorgvuldige beoordeling van de verenigbaarheid van het aangevraagde met de goede ruimtelijke ordening.

De inplanting van dergelijke grote varkensstal zo dicht bij de perceelgrens, pal in het gezichtsveld van de heer A. Laurijssen en de heer E. Van Dijk vormt een cruciaal element in dit dossier. Dit aspect wordt echter niet, laat staan afdoende, bij de beoordeling betrokken.

Evenmin wordt ook maar enigszins rekening gehouden met het feit dat de voedersilo's bovendien aan de voorzijde van de stalling en dus nog dicht bij de woningen aan de overkant voorzien zijn. Ook dit cruciale aspect wordt niet, laat staan afdoende, bij de beoordeling betrokken.

Dit knelt des te meer nu de bewuste groene inbuffering van het gebouw - die de Raad in het schorsings- en vernietigingsarrest terecht veeleer zag als bewijs van de onverenigbaarheid van het gebouw met de goede plaatselijke ordening - bovendien niet volledig voorzien wordt aan de straatkant. Ter hoogte van de opritten die zich bevinden tegenover het huis, de voordeur en de woonkamer van de heer A. Laurijssen, hetzij dus recht in zijn uitzicht, en waar de hinder vanzelfsprekend het grootst zal zijn, is er geen groene inbuffering. Op de meest hinderlijke plaatsen is er bijgevolg evenmin een beweerdelijk milderend effect van enige inbuffering.

Zelfs indien de deputatie de mening is toegedaan dat thans uit het administratief dossier zou kunnen afgeleid worden dat mevrouw T. Grielens een eigen nieuw bedrijf opricht, wat de heer A. Laurijssen en de heer E. Van Dijk formeel blijven betwisten (zie verder), dan verantwoordt deze vaststelling nog niet de volstrekte afwezigheid in de bestreden vergunningsbeslissing van enige concrete en zorgvuldige beoordeling van de dreigende visuele hinder ingevolge de aangevraagde (nieuwe) exploitatie voor de residentiële woningen van de heer A. Laurijssen en de heer E. Van Dijk.

Door de impact op de onmiddellijke omgeving en in het bijzonder het aspect van de dreigende visuele hinder niet, minstens niet afdoende te betrekken in haar beoordeling van de (on)verenigbaarheid van het aangevraagde met de goede plaatselijke ordening maar integendeel een toekomstige bestreden toestand wel in rekening te brengen, miskent de thans bestreden beslissing van de deputatie van 12 december 2013 het gezag van gewijsde van de tussen gekomen arresten.

...

2.

De verwerende partij antwoordt:

“ ...

Het gezag van gewijsde van een schorsingsarrest, en het erin vastgestelde moeilijk te herstellen ernstig nadeel, belet de overheid niet om op grond van een nieuwe beoordeling van de gegevens van het dossier te besluiten dat geen hinder voor omwonenden zal voortvloeien. Die conclusie is op niet onverenigbaar met de vaststelling dat het Uw Raad aannemelijk voorkwam dat er een moeilijk te herstellen ernstig nadeel was (RvS, nr. 199.530, Vereecke, alsook RvS, nr. 70.589, Meert en RvS, nr. 225.614, 26 november 2013, RTBF).

Uw Raad oordeelt in geval Uw Raad een schorsingsverzoek in de zin van artikel 4.8.3 en 4.8.13 VCRO voorligt, evident op basis van de gegevens die voorlagen op het ogenblik dat Uw Raad het genoemde arrest heeft gewezen.

Op grond van artikel 4.8.3 VCRO kan Uw Raad tevens maar de schorsing van de tenuitvoerlegging bevelen wanneer een beslissing vatbaar is voor vernietiging.

De potentiële vaststelling dat het moeilijk te herstellen ernstig nadeel zoals beschreven in het schorsingsarrest van 28 maart 2012 nog aanwezig is (quod non, zie verder, uiteenzetting ter hoogte van het moeilijk te herstellen ernstig nadeel) houdt bijgevolg niet in dat ipso facto moet besloten worden dat er ook gronden zijn om de beslissing te vernietigen.

Verzoekende partijen kunnen de vaststelling in het schorsingsarrest van 28 maart 2012 dat verzoekende partijen als gevolg van het vergunde ernstige visuele hinder kunnen ondervinden, niet aangrijpen om de grond van de zaak in het licht van het gezag van gewijsde van het vernietigingsarrest van Uw Raad te bepleiten. Een andere vaststelling zou een negatie van artikel 4.8.3 VCRO en artikel 4.8.18 VCRO inhouden, welke artikelen uitdrukkelijk voorschrijven dat Uw Raad het bestaan van een MTHEN én ernstige middelen moet erkennen alvorens een vergunning te schorsen.

De motieven van een vernietigingsarrest hebben evident ook maar gezag van gewijsde in zoverre ze dienen ter ondersteuning van wat in het dictum wordt beslist (Rvs, nr. 191,743, Vanmeerbeek e.a.).

Wanneer na de vernietiging van een beslissing wegens een gebrek in de formele motivering een nieuwe beslissing wordt genomen, staat niets eraan in de weg dat de motieven van die nieuwe beslissing reeds bestonden ten tijde van de vernietigde beslissing. De enkele omstandigheid dat beslissing gebaseerd is op gegevens die niet 'nieuw' zijn, houdt bijgevolg geen schending in van het gezag van gewijsde van een vernietigingsarrest (RvS, nr. 225,090, stad Lokeren).

Niets belet verwerende partij bijgevolg in geval van vernietiging van een beslissing waarbij een vergunning werd verleend, opnieuw vergunning te verlenen voor zover met het dictum en de ondersteunende motieven van het vernietigingsarrest van Uw Raad rekening werd gehouden.

2.

Naar luid van artikel 4.3.1, §1, 1°, b) VCRO dient een vergunning in geval van onverenigbaarheid met een goede ruimtelijke ordening te worden geweigerd.

De overeenstemming met een goede ruimtelijke ordening wordt volgens artikel 4.3.1, §2 VCRO beoordeeld met inachtneming van volgende beginselen:

...

Wat betreft de beoordeling aan de hand van de in artikel 4.3.1, §2, 2, 1° vernoemde 'aandachtspunten' en 'criteria' verduidelijkte de parlementaire voorbereiding bij de invoering van, de VCRO reeds dat 'deze **aandachtspunten en criteria** slechts voor zover "noodzakelijk en relevant" in rekening moeten worden gebracht, d. w.z. als er een "wettelijke" (in ruime zin) verplichting of klare aanleiding is om deze punten in rekening te brengen'.

De „in de omgeving bestaande toestand” is de voor het dossier „relevante” in de omgeving bestaande toestand, rekening houdende met de specifieke gegevens van het dossier en met de aandachtspunten en criteria uit artikel 4.3.1, §2, eerste lid, 1° VCRO die voor zover noodzakelijk of relevant, voor het aangevraagde dienen onderzocht te worden (RvVB, nr. A/2013/0291, 4 juni 2013; RvVB, nr. A/2013/0229, 14 mei 2013).

Het komt Uw Raad voorts niet toe zijn beoordeling van de eisen van een goede ruimtelijke ordening in de plaats te stellen van die van de deputatie.

...

3.

In dit geval moet worden vastgesteld dat de verenigbaarheid met de goede ruimtelijke ordening, ook wat betreft de in de omgeving bestaande toestand in de zin van artikel 4.3.1, §2, 2° VCRO afdoende werd gemotiveerd en bijgevolg geen schending van het gezag van gewijsde van het schorsingsarrest/vernietigingsarrest kan voorliggen.

Verwerende partij motiveert haar beslissing wat betreft de verenigbaarheid van de aanvraag met de in de omgeving bestaande toestand als volgt:

...

Uit hetgeen voorafgaat blijkt dat de bestreden beslissing:

(1) vaststelt dat er in de omgeving een aantal zonevreemde woningen voorkomen, zo ook recht tegenover de aanvraag een drietal;

(2) dat een milieuvergunning werd verleend en daarin alle maatregelen werden opgenomen die zo veel als mogelijk hinderaspecten inzake geurhinder, hinder voor gezondheid en hygiëne (fijn stof, verspreiding ziektes) en mobiliteitshinder tot een minimum herleiden;

(3) vaststelt dat het agrarisch gebied door verschillende (landbouw)gebouwen is aangetast en de landelijke omgeving zich laat kenmerken door agrarische activiteiten van landbouwbedrijven en overheersing van serres;

(4) de materialen van de stal van die aard zijn dat ze gangbaar zijn in agrarisch gebied;

- (5) de schaal van het gebouw aansluit op landbouwconstructies in de omgeving en voor landbouwgebied geen bijzondere schaal vertoont
- (6) de openheid van het landschap reeds werd aangetast door de aanwezigheid van woningen aan de overzijde
- (7) de transporten beperkt zijn tot gemiddeld één per dag en tijdens de kantooruren zullen plaatsvinden
- (8) de wegenis perfect in staat is om die mate van vrachtverkeer aan te kunnen
- (9) gelet de ligging in een doodlopende straat de verkeersdruk laag zal zijn
- (10) het zone-eigen karakter van het varkensbedrijf, terwijl alle mogelijke maatregelen genomen werden om hinder inzake geur-, stof - en geluid voor omwonenden weg te werken.

Voormelde overwegingen kunnen het **oordeel dat het aangevraagde bestaanbaar is met de in de omgeving bestaande toestand, daarin begrepen de residentiële omliggende bebouwing, afdoende schragen.**

Het kan tevens blijken dat verwerende partij tegemoet is gekomen aan het vernietigingsarrest van Uw Raad van 24 september 2013 en een eigen motivering heeft opgenomen over de verenigbaarheid van het aangevraagde met de goede ruimtelijke ordening en in de In de omgeving bestaande toestand.

Uit hetgeen voorafgaat kan genoegzaam blijken dat het aangevraagde in agrarische termen geenszins een 'megastal' betreft, maar een stal met afmetingen die niet vreemd zijn aan het plaatselijke agrarische landschap. Uit de gevoegde afbeeldingen op p. 3 tot 5 van onderhavige nota met opmerkingen kan blijken dat de oppervlaktes van naburige stallen veelal groter zijn.

4.

Het is geenszins ten onrechte dat verwerende partij het zone-eigen karakter van een varkenskweekbedrijf benadrukt.

Het spreekt voor zich dat voor al wie aan een bepaalde zijde op een (relatief) open agrarisch landschap kan uitkijken, door bebouwing in dat (relatief) open landschap, niet langer op een (relatief) open landschap zal kunnen worden uitgekeken.

Dat gegeven doen primeren verhindert wel degelijk de realisatie van de agrarische bestemming die nochtans toelaat dat de voor het bedrijf noodzakelijke gebouwen in agrarisch gebied mogen worden opgericht.

De Raad van State oordeelde dan ook meermaals dat iedereen in agrarisch gebied zich aan de inplanting van gebouwen voor landbouwdoeleinden moet verwachten (RvS, nr. 38.975, 12 maart 1992, Vandemaele).

Een varkenshouderij hoort in principe planologisch alleen thuis in agrarisch gebied, en de tolerantiedrempel voor hinder die voortvloeit uit een varkensbedrijf ligt in een dergelijk

gebied aanzienlijk hoger dan ten aanzien van bewoners van een ander bestemmingsgebied (RvS, nr. 66.219, 13 mei 1997, Coppieters).

Het voorgaande is niet op te vatten als kritiek op het feit dat verzoekende partijen beroep instelden bij verwerende partij, maar een objectieve vaststelling.

Zoals formeel werd gemotiveerd, staat vast dat het landschap waarin verzoekende partijen wonen niet te beschouwen is als een 'open' landschap, maar een landschap dat door landbouwbedrijven, glastuinbedrijven en woningen van bepaalde schaal (die in het bijzonder van tweede verzoekende partij) aangetast is.

Een afweging in het licht van artikel 1.1.4 VCRO doet, alle hinderaspecten in rekening genomen m.n. de in het gebied functionele inpassing, gebruikelijke schaal, aanvaardbare materialen, het beperken van hinderaspecten naar omwonenden toe waar mogelijk (geluid, stof, geur, mobiliteit) verwerende partij terecht besluiten dat het aangevraagde past in een streven naar ruimtelijke kwaliteit in de zin van artikel 1.1.4 VCRO en met de bestaande toestand te verenigen is.

5.

Verwerende partij meent voorts dat de groenbuffering - die overigens in tegenstelling tot Uw Raad in het vernietigingsarrest lijkt aan te nemen voorwerp uitmaakt van de aanvraag zelf - wel tot de landschappelijke inpassing van de varkensstal kan bijdragen.

Er werd op dat punt aangesloten bij de voorwaarde opgelegd in het besluit van het college van burgemeester en schepenen van 12 juli 2010, waarin opgenomen werd de groenschermen aan te planten in het eerstvolgende plantseizoen, en dat de beplanting over een breedte zoals aangeduid op het inplantingsplan moet worden uitgevoerd met streekeigen hoogstammige bomen.

Verwerende partij is op dat vlak van oordeel dat het geheel van de aanvraag, daarin begrepen de groenbuffering, op de verenigbaarheid met de goede ruimtelijke ordening moet worden getoetst. De omstandigheid dat een aanvraag in groenbuffering voorziet, is wel degelijk relevant om de visuele belevingswaarde voor omwonenden te bepalen.

Die landschappelijke inpassing door het voorzien van de groenbuffer is zoals kan blijken uit bovenstaande bespreking echter niet het enige motief waaruit verwerende partij besluit dat de aanvraag met de goede ruimtelijke ordening te verenigen is, maar volgt uit de vergelijkbaarheid van de stal qua schaal met andere constructies in de omgeving, de voor de omgeving aanvaardbare materialen, de beperkte mobiliteitshinder en andere hinderaspecten (geur, stof, geluid) die tot een minimum worden herleid.

6.

Wat de algemene opmerkingen ter hoogte van het middel betreft, dient vastgesteld dat op het inplantingsplan conform artikel 16, 3°, c), 9) van het Besluit van 28 mei 2004 van de Vlaamse Regering betreffende de dossiersamenstelling van de aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning, op schaal 1/500 de aanzet van de perceelsgrenzen van de percelen palend aan het goed tot minstens 10 meter buiten de uiterste grenzen van het goed, werd opgetekend.

De omstandigheid dat de woning van eerste verzoekende partij niet volledig op het inplantingsplan werd opgetekend, is bijgevolg niet van die aard verwerende partij te hebben kunnen misleiden. Bovendien staan op het omgevingsplan op schaal 1/2000 - klaarblijkelijk

opgesteld op basis van kadastrale gegevens - de woningen van verzoekende partijen, alsook het perceel dat het voorwerp van de aanvraag vormt, aangegeven.

Het verdient te worden opgemerkt dat verzoekende partijen door het invoeren van de zogenaamde onregelmatigheid van de plannen die van die aard zouden zijn verwerende partij te verhinderen zich naar waarheid een oordeel over de aanvraag te vormen, afbreuk doen aan hun eigen vaststellingen ter zake. Verzoekende partijen beweren immers wel dat de groenbuffer die wordt voorzien rondom de stal en verhardingen, behoudens voor wat betreft de in - en afrit tot de varkensstal, niet afdoende is omdat die groenbuffer voor het perceel van eerste verzoekende partij wordt onderbroken door een inrit.

Verwerende partij zou bijgevolg - althans de bewering van verzoekende partijen - uit de plannen niet kunnen opmaken dat de woning van verzoekende partijen recht tegenover de aanvraag gelegen is, terwijl verzoekende partijen uit diezelfde plannen wel kunnen opmaken dat de groenbuffer die maar op 2 plaatsen voor 5 en 7 meter onderbroken wordt, de woonkamer en voordeur van eerste verzoekende partij niet kan afschermen van het zicht op de varkensstal!

Verzoekende partijen erkennen er voorts mee dat het groenscherm voor hen qua landschappelijke inpassing wel relevant is.

...

3.

De tussenkommende partij voegt hieraan nog het volgende toe:

“ ...

29.

Verder zij opgemerkt dat verzoekende partijen wel zeer kort door de bocht gaan waar zij onomwonden stellen dat de Deputatie in casu een beslissing zou hebben genomen met miskenning van het gezag van gewijsde van de kwestieuze arresten van Uw Raad.

Bij arrest van 28 maart 2012 (nr. S/2012/0060) heeft Uw Raad de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing bevolen.

Uw Raad verweet de Deputatie in essentie dat zij bij het nemen van haar beslissing geen aandacht had besteed aan de (mogelijke) impact van de aanvraag op de woonkwaliteit van één van de verzoekende partijen, nl. de Heer André LAURIJSSEN:

...

Enige tijd later heeft Uw Raad bij arrest van 24 september 2013 (nr. A/2013/0554) de oude vergunningsbeslissing vernietigd op grond van hetzelfde argument dat eerder in de schorsingsprocedure als een ernstig middel werd aanzien [Stuk 7]:

...

Het weze dan ook benadrukt dat de vernietiging door Uw Raad (louter) gesteund was op een motiveringsgebrek en meer precies omwille van het feit dat de Deputatie in de initiële stedenbouwkundige vergunningsbeslissing de woningen van de Heren LAURIJSSEN en VAN DIJK niet had betrokken in de beoordeling.

Het enkele vernietigingsmotief berust bijaldien op de vaststelling door Uw Raad van een schending van de formele motiveringsplicht.

Met andere woorden, het enige wat zich ingevolge (de overwegingen uit) de arresten van Uw Raad aan de deputatie opdrong, was dat de Deputatie als vergunningverlenende

instantie bij haar nieuw te nemen beslissing de woningen van de Heren LAURIJSSEN en VAN DIJK daadwerkelijk bij haar beoordeling diende te betrekken.

Niets minder maar ook niets meer.

...

30.

Verder zij herhaald dat de verzoekende partijen niet ernstig kunnen beweren dat de bestreden beslissing ditmaal opnieuw niet de minste motivering zou bevatten op het vlak van de verenigbaarheid van de aanvraag met hun zonevreemde residentiële villa's.

Nog afgezien van het feit dat noch het beschikkend gedeelte noch het motiverend gedeelte van de arresten van Uw Raad (rechtstreeks noch onrechtstreeks) maken dat de deputatie geen identieke vergunning meer zou kunnen afleveren, stellen de Heren LAURIJSSEN en VAN DIJK inderdaad volstrekt ten onrechte dat de Deputatie bij het opnieuw verlenen van de vergunning met hen geen rekening zou hebben gehouden.

In de bestreden beslissing waarin aan de tot tussenkomst verzoekende partij opnieuw een stedenbouwkundige vergunning werd verleend, wordt immers het volgende gesteld:

...

Ditmaal heeft de Deputatie aldus wel degelijk rekening gehouden met de aanwezigheid van de residentiële woningen van verzoekende partijen.

Waar het eerdere vernietigingsmotief gelegen was in een schending van de formele motiveringsplicht, ligt te dezen dan ook allerminst een zelfde schending voor.

Verder zij opgemerkt dat de Deputatie ook een afdoende beoordeling van één en ander heeft gemaakt.

*Wat **de beoordeling** van de goede ruimtelijke ordening betreft zij allereerst opgemerkt dat datgene wat geldt voor stedenbouwkundige vergunningsaanvragen eveneens geldt voor verkavelingsaanvragen of aanvragen voor de wijziging ervan. (zie P.-J. DEFOORT, "De goede ruimtelijke ordening en vergunningen. Een juridisch overzicht", TROS 2008, nr. 50, 103-104, nr. 12)*

*Dit betekent dat de vergunningverlenende instantie ook bij het beoordelen van verkavelingsaanvragen over **een ruime discretionaire bevoegdheid** beschikt.*

...

Verzoekende partijen kunnen niet met recht en reden van de vergunningverlenende instantie verwachten dat zij de aanvraag weigert louter omwille van het feit dat zij in de omgeving van het perceel waarop de aanvraag betrekking heeft woonachtig zijn.

De loutere aanwezigheid van deze laatsten betekent uiteraard niet per definitie dat de aangevraagde vergunning had moeten worden geweigerd.

Evenmin betekent dit dat de vergunningverlenende overheid in het lang en in het breed moet ingaan op het standpunt van gedaagden.

Geen enkele wetsbepaling verplicht de Deputatie meerdere pagina's neer te pennen over de beoordeling van de woningen van gedaagden.

De Deputatie stelt dat zij met hun woningen heeft rekening gehouden.

Dit kan dan ook niet worden betwist. Zij gaat daar vervolgens nader op in en stelt dat zij desondanks een vergunning aflevert. Dit behoort tot haar discretionaire bevoegdheid en kan niet zomaar in vraag worden gesteld.

Het is trouwens niet omdat de stal en het uitzicht daarvan (per definitie en uit zijn aard) anders is dan de woningen van gedaagden op het vlak van schaal, omvang, materiaalgebruik, ... dat de stal niet zou kunnen vergund worden.

Dat er 'een wanverhouding' zou bestaan tussen de nokhoogte van de varkensstal en de woningen van de verzoekende partijen is uiteraard ook logisch. Dit is nu eenmaal eigen aan een varkensstal die onder onderdruk staat en waarin een biologisch luchtwassysteem geïncorporeerd is.

Het is bovendien nu ook zo dat de stal en de woningen gelegen zijn in agrarisch gebied en in zulk gebied (para)-agrarische constructies thuishoren die per definitie een totaal andere dimensie, omvang materiaalgebruik, e.d. hebben dan residentiële woningen.

Verzoekende partijen tonen dan ook geenszins aan dat de beoordeling door de Deputatie op het vlak van de goede ruimtelijke ordening kennelijk onjuist of onredelijk zou zijn.

31.

Finaal beargumenteren verzoekende partijen onder het eerste middelenonderdeel nog dat de bestreden beslissing onterecht rekening zou hebben gehouden met een toekomstige situatie door te overwegen dat "het landschap niet verder wordt geschaad daar het gevraagde gebouw een cluster vormt met de woningen aan de overkant".

Verzoekende partijen benadrukken daarbij op p. 34 en 35 van hun verzoekschrift dat de varkensstal "nog niet gerealiseerd" is en hun woningen "bestaande" zijn.

De Heren LAURIJSSEN en VAN DIJK willen dus blijkaar voorhouden dat de Deputatie bij de beoordeling van de aanvraag met de goede ruimtelijke ordening enerzijds geen rekening mag houden met het feit dat de varkensstal nog niet opgetrokken is (en indien zij dat wel doet zij art. 4.3.1, §1, eerste lid, b) VCRO zou schenden) terwijl zij de Deputatie anderzijds verwijten geen rekening te hebben gehouden met de impact van de kwestieuze varkensstal op hun woningen.

Deze redenering faalt.

Het beoordelen van een aanvraag veronderstelt per definitie dat een afweging wordt gemaakt van het voorwerp van de aanvraag met de bestaande omgeving.

...

4.

In hun wederantwoordnota doen de verzoekende partijen geen nieuwe overwegingen gelden.

Beoordeling door de Raad

1.

De verzoeken partijen roepen in het eerste onderdeel van hun eerste middel de schending in van het gezag van gewijsde van het eerdere (vernietigings)arrest van de Raad van 24 september 2013 (nr. A/2013/0554).

De verzoekende partijen stellen dat de verwerende partij in de bestreden beslissing onvoldoende rekening heeft gehouden met hun woningen en met de visuele hinder die de varkensstal met een nokhoogte van 9,4 meter, een breedte van 42,6 meter en een lengte van 65,70 meter zal veroorzaken.

2.

Het behoort tot de taak en de bevoegdheid van het vergunningverlenend bestuursorgaan om, rekening houdend met artikel 4.3.1, §2, eerste lid, 1° en 2° VCRO, op concrete wijze te onderzoeken of een aanvraag beantwoordt aan de eisen van een goede ruimtelijke ordening, waarbij hij de noodzakelijke of relevante aspecten van de goede ruimtelijke ordening bij zijn beoordeling dient te betrekken, evenals de in de omgeving bestaande toestand.

De “in de omgeving bestaande toestand” is de voor het dossier “relevante” in de omgeving bestaande toestand, rekening houdend met de specifieke gegevens van het dossier en met de aandachtspunten en criteria uit artikel 4.3.1, §2, eerste lid, 1° VCRO die, voor zover noodzakelijk of relevant, voor het aangevraagde onderzocht dienen te worden.

In de hem opgedragen legaliteitsbeoordeling kan de Raad enkel rekening houden met die motieven die opgenomen zijn in de bestreden beslissing en waarbij de Raad dient na te gaan of het vergunningverlenend bestuursorgaan haar appreciatiebevoegdheid naar behoren heeft uitgeoefend, meer specifiek of zij is uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens, of zij deze correct heeft beoordeeld en of zij op grond daarvan in redelijkheid tot het bestreden besluit is kunnen komen.

3.

In de bestreden beslissing oordeelt de verwerende partij dat de aanvraag verenigbaar is met de goede ruimtelijke ordening. De verwerende partij overweegt als volgt:

“ ...

Bij de beoordeling van het aangevraagde is rekening gehouden met de in de omgeving bestaande toestand.

De omgeving van de aanvraag betreft een reeds door verschillende (landbouw)gebouwen aangetaste landelijke omgeving, waar de agrarische activiteiten van landbouwbedrijven alsook serres overheersen. Tevens komen er een aantal (zonevreemde) woningen voor. Zo bevinden er zich recht tegenover de aanvraag een drietal woningen. Gelet op de aanwezigheid van deze woningen dient nagegaan te worden of het gevraagde varkensbedrijf geen onaanvaardbare hinder creëert voor de residentiële bebouwing in de onmiddellijke omgeving.

...

De groene inbuffering rondom rond het gebouw helpt de nieuwe exploitatie zich nog meer in het landschap te integreren. Verder zijn de materialen van de stal van die aard dat ze algemeen aanvaard worden in agrarisch gebied: prefab betonplaten met het uitzicht van rood metselwerk voor de gevels en zwartkleurige golfplaten dakbedekking.

Het gebouw sluit qua schaal aan op de landbouwconstructies in de omgeving en is niet van die grootte orde dat het vreemd is aan landbouwgebied. Het landschap wordt niet verder geschaad daar het gevraagde gebouw een cluster vormt met de woningen aan de overzijde, die de openheid van de omgeving reeds aangetast hebben.

...

In het eerdere vernietigingsarrest concludeerde de Raad onder meer dat de verwerende partij niet voldoende motiveert waarom de aanvraag verenigbaar is met de goede ruimtelijke ordening. De verwerende partij ging in haar vorige beslissing immers voorbij aan de woningen van de verzoekende partijen die zich in de onmiddellijke omgeving van de aanvraag bevinden. De verwerende partij maakt in de thans bestreden beslissing uitdrukkelijk melding van de woningen van de verzoekende partijen.

Voorgaande vaststelling verhindert niet dat de verwerende partij de aandachtspunten en criteria uit artikel 4.3.1, §2, eerste lid, 1° VCRO moet onderzoeken. De verwerende partij stelt overigens zelf dat zij dient na te gaan of het gevraagde varkensbedrijf geen onaanvaardbare hinder creëert voor de residentiële bebouwing in de onmiddellijke omgeving. Het wordt niet betwist dat de woningen van de verzoekende partijen tot de onmiddellijke in de omgeving bestaande toestand behoren. De verzoekende partijen zullen vanuit hun woningen immers rechtstreeks uitkijken op de varkensstal die zich aan de overzijde van de straat bevindt.

4.

De Raad oordeelt dat de verwerende partij volledig voorbij gaat aan de mogelijke visuele hinder in hoofde van de verzoekende partijen die vanuit hun woningen zullen uitkijken op de aangevraagde stal. De verwerende partij oordeelt zelf reeds dat de woningen van de verzoekende partijen tot de in de omgeving bestaande toestand behoren en dat zij dient te onderzoeken of de varkensstal geen onaanvaardbare hinder zal veroorzaken.

De verwerende partij voert weliswaar een MER-screening uit waarin zij de mogelijke geurhinder erkent en maatregelen oplegt om de geurhinder tot een aanvaardbaar niveau te beperken. In haar beoordeling van de goede ruimtelijke ordening onderzoekt de verwerende partij vervolgens de inpasbaarheid van de aanvraag qua schaal, de mogelijke hinder van de transporten en verwijst zij naar de groene inbuffering om de integratie van de stal in het landschap te motiveren.

De Raad stelt echter vast dat de verwerende partij voorbij gaat aan de mogelijke visuele hinder die de varkensstal met een nokhoogte van 9,4 meter, een breedte van 42,6 meter en een lengte van 65,70 meter kan veroorzaken. Overeenkomstig artikel 4.3.1, §2, eerste lid, 1° VCRO beoordeelt de verwerende partij, voor zover het een relevant aandachtspunt is, ook het visueel-vormelijke element. Het kan bezwaarlijk betwist worden dat de bouw van een varkensstal met dergelijke afmetingen visuele hinder kan veroorzaken voor de verzoekende partijen.

De woningen van de verzoekende partijen liggen aan de overkant van de Boskantweg en kijken rechtstreeks uit op het perceel waarop de aanvraag betrekking heeft. De verwerende partij zelf stelt dat de woningen van de verzoekende partijen tot de in de omgeving bestaande toestand behoren en dat moet onderzocht worden of de varkensstal geen onaanvaardbare hinder creëert voor de woningen. De verwerende partij onderzoekt niet of de aanvraag enige visuele hinder kan veroorzaken. De motivering aangaande de inbuffering of de schaal van de constructie verhelpt hier niet aan.

De Raad oordeelt dan ook dat de motivering in de bestreden beslissing, wat de visuele hinder betreft, onvoldoende concreet en dus niet afdoende is.

5.

Het eerste middelonderdeel van het eerste middel is in de aangegeven mate gegrond.

B. Overige middelen

De overige middelenonderdelen van het eerste middel en het tweede en het derde middel worden niet onderzocht aangezien dit niet tot een ruimere vernietiging kan leiden.

OM DEZE REDENEN BESLIST DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. Het verzoek tot tussenkomst van mevrouw Tine GRIELEN is ontvankelijk.
2. De Raad vernietigt de beslissing van de verwerende partij van 12 december 2013, waarbij aan de tussenkomende partij de stedenbouwkundige vergunning wordt verleend voor het bouwen van een varkensstal op een perceel gelegen te 2320 Hoogstraten, Boskantweg en met als kadastrale omschrijving afdeling 3, sectie B, nummer 482K.
3. De Raad beveelt de verwerende partij een nieuwe beslissing te nemen over het administratief beroep van de verzoekende partijen en dit binnen een vervaltermijn van vier maanden te rekenen vanaf de betekening van dit arrest.
4. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 550 euro, ten laste van de verwerende partij.
5. De Raad legt de kosten van de tussenkomst, bepaald op 100 euro, ten laste van de tussenkomende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare zitting op 6 september 2016, door de Raad voor Vergunningsbetwistingen, derde kamer, samengesteld uit:

Filip VAN ACKER, voorzitter van de derde kamer,
met bijstand van

Lieselotte JOPPEN, toegevoegd griffier.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de derde kamer,

Lieselotte JOPPEN

Filip VAN ACKER